

**SLOVANSKÝ
ÚSTAV** Akademie věd
České republiky

&

Ústav pro jazyk český
Akademie věd České republiky

Slovanský ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.
Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, v. v. i.

Mezinárodní vědecká konference

Synsémantické slovní druhy ve slovanských jazycích

30.–31. března 2023

On-line v platformě Zoom

Konference se koná pod záštitou

České společnosti pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia, z. s.

ČSSBBS

Program konference

Čtvrtek 30. března 2023

9:00 – 9:15 **Oficiální zahájení**

Mgr. Václav Čermák, Ph.D.	ředitel Slovanského ústavu Akademie věd České republiky, v. v. i.
PhDr. Martin Prošek, Ph.D.	ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky, v. v. i.
PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D.	vedoucí oddělení slavistické lingvistiky a lexikografie Slovanského ústavu Akademie věd České republiky, v. v. i.
PhDr. Vojtěch Veselý, Ph.D.	vedoucí oddělení gramatiky Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky, v. v. i.
-

.....

9:15 – 10:45 **Plenární zasedání I.**

předsedá Vojtěch Veselý

9:15 – 10:00	Prof. dr. Andreja Žele (University of Ljubljana, Slovenia)	<i>Free-morphemeness in Slovene on the Example of Prepositions in Grammar and Dictionary</i>
10:00 – 10:45	Prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc. (Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko)	<i>Status, register, funkcie a typy interjekcií v slovenčine</i>
-

.....

10:45 – 11:00 *Přestávka*

.....

11:00 – 12:30 **Plenární zasedání II.**

předsedá Karolína Skwarska

11:00 – 11:45	Д.ф.н., проф. Наталія Дарчук, к.ф.н., доц. Оксана Зубань (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна)	<i>Метрична модель ідіостилів українських поетів на матеріалі лексико-граматичного класу часток</i>
11:45 – 12:30	Mgr. Barbora Štěpánková, Ph.D. (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>Místo částic v češtině (pohledem psaných a mluvených korpusů)</i>
-

.....

12:30 – 13:30 *Přestávka na oběd*

.....

13:30 – 15:35	Sekce I. <i>moderuje Hanna Sytar</i>	Sekce II. <i>moderuje Ondřej Bláha</i>
13:30 – 13:55	Vladislav Knoll (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	Marie Kopřivová (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)
13:55 – 14:20	Катерина Городенська (Інститут української мови НАН України, Київ, Україна)	Jana Hoffmannová, Lucie Jílková (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)
14:20 – 14:45	Ірина Кононенко (Uniwersytet Warszawski, Polska)	Anna Pavlova (Universität Mainz, Deutschland)
14:45 – 15:10	Markus Giger (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	Marianna Hudcovičová (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Slovensko)
15:10 – 15:35	Lucie Saicová Římalová (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	Peter Ďurčo, Anita Braxatorisová (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Slovensko)

.....
15:35 – 15:50 *Přestávka*
.....

15:50 – 17:30	Sekce III. <i>moderuje Maria Shvedova</i>	Sekce IV. <i>moderuje Karolína Skwarska</i>		
15:50 – 16:15	Василь Грещук, Валентина Грещук (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна)	Гучульські діалектні прийменники в українській художній мові	Гочо Гочев, Сийка Гочева (Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий", България)	Семантико- синтагматические особенности предлогов в болгарских полипредложных конструкциях
16:15 – 16:40	Michal Vašíček (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	Předložky „k(u)“ +Dat a „(i)d“ +Dat v nářečích karpatského areálu	Jana Bílková (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	Řetězce symsémantik jako syntagmaticky nestrukturované výpovědní jednotky
16:40 – 17:05	Ilyа Вey (Univerzita Komenského, Bratislava, Slovensko)	Частиномовна належність стверджувального та заперечного слів у слов'янських мовах	Petra Stankovska (Univerzita v Lublani, Slovinsko)	Český výraz „tak“ a jeho ekvivalence ve slovinštině
17:05 – 17:30	Лариса Колібаба (Інститут української мови НАН України, Київ, Україна)	Реактуалізовані службові слова- морфеми в українській літературній мові XXI ст.	Jakub Sláma (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika), Radek Šimík (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	The subordinators “jak” (‘how’) and “že” (‘that’) in Czech content clauses

Pátek 31. března 2023

9:00 – 10:30 Plenární zasedání III.
předsedá Karolína Skwarska

9:00 – 09:45 Д.ф.н., проф., член-кор.
Національної академії наук України
Анатолій Загнітко
(Донецький національний університет
імені Василя Стуса, Вінниця;
Український мовно-інформаційний
фонд Національної академії наук
України, Київ, Україна)

*Іменниково-відмінкові
трансформи в категорійній
граматиці: статус, семантика
і функції*

09:45 – 10:30 **Doc. PhDr. PaedR. Miloslav Vondráček,** *Pomezí adverbii a partikulí
z perspektivy lexikografické*
Ph.D. (Ústav pro jazyk český AV ČR,
Praha, Česká republika)

.....
10:30 – 10:45 Přestávka
.....

10:45 – 12:25 **Sekce V.**
moderuje Vladislav Knoll

Sekce VI.
moderuje Barbora Štěpánková

10:45 – 11:10 **Stella
Ondrejčíková**
(Jazykovedný
ústav Ľudovíta
Štúra SAV,
Bratislava,
Slovensko)

*Osobitosti
časových
významov v
konštrukciách
s predložkou „od“*

Anastasiia Hleba
(Friedrich
Schiller
University Jena,
Germany)

*Regional variation
of the Ukrainian
prepositions in the
Ukrainian language
in the 1920s –
1930s: a corpus-
based study*

11:10 – 11:35 **Darja Vašíčková**
(Univerzita
Karlova, Praha,
Česká republika)

*K některým
předložkám v
nářečí vesnice
Pašozero*

Ilia Uchitel
(Friedrich
Schiller
University Jena,
Germany)

*“Chy” question
particle in
Ukrainian
language: a corpus
study*

11:35 – 12:00 **Anastasiia Ryko**
(University of
Tartu, Estonia)

*Варіативність
союзів в
пограничних
русько-
білоруських
говорах*

**Tatiana
Perevozchikova**
(University of
Tübingen,
Germany)

*Translation
strategies as
evidence for the
grammaticalization
of modal particles:
Russian “že” and
“ved” and their
Czech equivalents*

12:00 – 12:25 **Mirosław
Jankowiak**
(Slovanský ústav
AV ČR, Praha,
Česká republika)

*Wyrazy funkcyjne
w gwarach
białoruskich na
Łotwie*

**Luboš Veselý,
Vojtěch Veselý**
(Ústav pro jazyk
český AV ČR,
Praha, Česká
republika)

*K otázce možné
synonymie/
konkurence mezi
částicemi „už“
a „ještě“*

.....
12:25 – 13:30 Přestávka na oběd
.....

Pátek 31. března 2023

13:30 – 15:35	Sekce VII. <i>moderuje Mirosław Jankowiak</i>		Sekce VIII. <i>moderuje Miloslav Vondráček</i>	
13:30 – 13:55	Anna Kisiel (Catholic University Leuven, Belgium)	<i>Przyimki złożone wyrażające podobieństwo: „z gatunku” i „w guście”</i>	Людмила Дика (Національний університет «Києво-Могилянська академія», Україна), Марія Шведова (Національний університет «Львівська політехніка», Україна, Friedrich-Schiller-Universität, Jena, Deutschland)	<i>Форми „од/від“ в українській мові: усна і писемна практика</i>
13:55 – 14:20	Magdalena Żabowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)	<i>„Dla“, „gwoli“, „tytułem“, „słowem“ jako operatory dyskursu</i>	Milena Hebal-Jeziarska (Uniwersytet Warszawski, Polska)	<i>Výrazový prostředek „ale“ – shody a rozdíly mezi polštinou a češtinou</i>
14:20 – 14:45	Magdalena Danielewiczowa (Uniwersytet Warszawski, Polska)	<i>„Względem“, „wobec“, „w stosunku do“... – polskie operatory relatywizacji</i>	Marie Mikulová (Univerzita Karlova, Praha, Česká republika)	<i>Primární a sekundární formy při vyjadřování okolnostních určení</i>
14:45 – 15:10	Олексій Воробець (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна)	<i>Семантика прийменникових компонентів у складі поширювачів української та польської мови</i>	Ганна Ситар (Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Прийменникові одиниці зі значенням допусту в українській та чеській мовах: зіставний аспект</i>
15:10 – 15:35	Ondřej Bláha (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Předložkové pády v češtině a polštině: K typologické charakteristice blízce příbuzných jazyků</i>	Aksana Schillová (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika)	<i>Předložkové skupiny vyjadřující lokalizaci podle světových stran (korpusově založená studie na materiálu češtiny a slovenštiny)</i>

.....
15:35 – 15:50 Přestávka
.....

Pátek 31. března 2023

15:50 – 17:55 Sekce IX.

moderuje Petra Stankovska

- 15:50 – 16:15** **Соломія Бук**
(Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна) *Лінгвостатистичний аналіз службових частин мов у словнику і тексті (на матеріалі корпусу текстів великої прози І. Франка)*
- 16:15 – 16:40** **Наталія Щербій**
(Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна) *Визукові звуконаслідувальні слова як гібридні форми дієслова у слов'янських мовах*
- 16:40 – 17:05** **Ольга Дьолог**
(Slovanský ústav AV ČR, Praha, Česká republika) *Непохідні прийменники в українській та чеській мовах: зіставний аспект*
- 17:05 – 17:30** **Svatava Škodová**
(Univerzita Karlova, Praha, Česká republika) *Předložky s časovým významem: analýza užití nerodilými mluvčími češtiny*
- 17:30 – 17:55** **Jakub Sláma** (Ústav pro jazyk český AV ČR, Praha, Česká republika),
Barbora Štěpánková
(Univerzita Karlova, Praha, Česká republika) *Znovu k postavení ambipozic: korpusová studie ambipozic s jednoslovnými komplementy*

17:55 – 18:05 Oficiální zakončení konference

moderují Karolína Skwarska a Vojtěch Veselý
